

Kriminalistický ústav
Policie České republiky

VÝROČNÍ ZPRÁVA KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2023

Pomáhat a chránit

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,

držíte v rukou **Výroční zprávu Kriminalistického ústavu Policie ČR za rok 2023**, která shrnuje základní informace o portfoliu námi poskytovaných služeb a o vzdělávacích a výzkumných aktivitách našeho útvaru, jenž v loňském roce oslavil 65. výročí své existence.

Představujeme vám základní výkonnostní parametry znaleckého zkoumání. Jsem velice potěšen, že se nám v loňském roce dařilo udržovat, ba i zkracovat, lhůty. S tím souvisí i naplňování početních stavů našeho útvaru novými policisty a udržování stabilního kolektivu občanských pracovníků, kteří přispívají k dobré kondici jednotlivých znaleckých odvětví.

V oblasti vzdělávání a metodického působení jsou vzdělávací procesy pro kriminalistické experty nastaveny na vysoké úrovni, což hodnotím velice kladně. V oblasti organizace a vzdělávání kriminalistických techniků je stále ještě co zlepšovat. Rezervy lze spatřovat v počtu poskytovaných základních kurzů v návaznosti na kapacitu školského zařízení v Opatovicích.

Jsem rád, že se naši experti aktivně zapojují do oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Můžeme se tak pochlubit množstvím výzkumných úkolů a zejména vysokým hodnocením jejich výsledků. Každoročně řešíme dvě desítky projektů a výzkumných úkolů, které přinášejí nové poznatky do forenzní praxe. Tyto aktivity jsou pozitivem nejen pro samotné řešitele, ale i pro Kriminalistický ústav a celou Policii ČR.

Poměrně důležitou součástí naší činnosti je mezinárodní spolupráce a výměna informací se zahraničními odborníky. Naši experti jsou členy několika pracovních skupin Evropské sítě forenzních institucí a i v loňském roce se aktivně zapojovali do jejich činnosti. Nelze opomenout ani spolupráci s akademickou a výzkumnou obcí v ČR, kde jsme rozšířili seznam spolupracujících institucí. Účastnili jsme se několika mezinárodních konferencí. U dvou jsme se přímo podíleli na jejich organizaci, na dalších jsme prezentovali naši činnost formou posterů a přednášek našich pracovníků.

Závěrem si dovoluji konstatovat, že Kriminalistický ústav v roce 2023 zpracoval druhý nejvyšší počet zakázek a podílel se na přípravě nových pracovníků v nejvyšším počtu za období posledních 5 let. Poděkování patří všem vedoucím, expertům, laborantům, i pracovníkům z úseku podpory výkonu za jejich pracovní nasazení a za to, že vytvářejí dobré jméno útvaru, nejen u nás, ale i v zahraničí. Velice si vážíme také letité podpory Policejního prezidia a Ministerstva vnitra.

Kvalita poskytovaných znaleckých výstupů je jednou z našich hlavních priorit. Děkuji proto všem našim zákazníkům, neboť i oni jsou pro nás zdrojem znalostí, dovedností a přispívají k našemu zdokonalování.

plk. Mgr. Ľuboš Kothaj
ředitel Kriminalistického ústavu

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ÚTVARU

Kriminalistický ústav (KÚ) je útvarem Policie ČR s celostátní působností, který se specializuje na výkon znalecké a kriminalistickotechnické činnosti. Je ústředním metodicko-řídícím, odborným a kontrolním pracovištěm Policie ČR po linii znalecké a kriminalistickotechnické činnosti a vědecko-výzkumným pracovištěm s gescí v oboru kriminalistika.

KONTAKTNÍ ÚDAJE:

Adresa pro doručování:

pošt. schr. 62/KÚ
Strojnická 27
170 89 Praha 7

Telefonní číslo:

+420 974 824 402

Fax:

+420 974 824 002

E-mail:

ku@pcr.cz

ID datové schránky:

rrpd7zw

VEDENÍ ÚTVARU A ZÁKLADNÍ ORGÁNY

VEDENÍ ÚTVARU

plk. Mgr. Luboš Kothaj
ředitel

plk. Ing. Pavel Kolář, CSc.
náměstek ředitele
pro podporu výkonu

plk. Mgr. Rudolf Volf
náměstek ředitele
pro výkon

MANAŽER KVALITY

Manažer kvality plní úkoly zejména v oblasti koordinované činnosti pro uplatňování a dodržování systému managementu kvality¹⁾ a je podřízen přímo řediteli KÚ.

PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

Poradními orgány ředitele KÚ jsou:

- porada ředitele,
- vědecká rada,
- personální štáb,
- náhradová komise,
- poradní komise,
- redakční rada Kriminalistického sborníku,
- komise FKSP.

ÚSEK NÁMĚSTKA PRO PODPORU VÝKONU

- oddělení mezinárodní spolupráce a vzdělávání,
- oddělení podpory vědy.

ODBOR PRO PODPORU VÝKONU

- oddělení metodiky, analytiky a legislativy,
- oddělení informatiky,
- oddělení logistiky.

ÚSEK NÁMĚSTKA PRO VÝKON

- oddělení evidence a koordinace zakázek.

ODBOR TECHNICKÝCH ZKOUMÁNÍ

Odbor technických zkoumání zajišťuje znaleckou činnost KÚ v oborech **kriminalistika, elektro-technika, písmoznalectví a strojírenství**. V rámci oboru kriminalistika je prováděna znalecká činnost v následujících odvětvích:

- analýza dat a zkoumání nosičů dat,
- mechanoskopie,
- elektrotechnika,
- defektoskopie, metalografie a technická diagnostika,
- balistika,
- zkoumání písma psacích strojů,
- technické zkoumání dokladů a písemností,

1) Např. norma ČSN EN ISO/IEC 17025:2018 Všeobecné požadavky na kompetenci zkušebních a kalibračních laboratoří.

- zkoumání pravosti platidel a cenin,
- trasologie.

ODBOR PŘÍRODOVĚDNÝCH ZKOUMÁNÍ

Odbor přírodovědných zkoumání zajišťuje znaleckou činnost KÚ v oborech **kriminalistika a chemie**. V rámci oboru kriminalistika je prováděn výkon znalecké činnosti v následujících odvětvích:

- chemie,
- fyzikální chemie,
- genetika,
- biologie,
- antropologie.

ODBOR DAKTYLOSKOPIE A DOKUMENTACE

Odbor daktyloskopie a dokumentace provádí znaleckou činnost v oborech **kriminalistika a pís-moznalectví**. V rámci oboru kriminalistika je prováděn výkon znalecké činnosti v následujících odvětvích:

- daktyloskopie,
- fonoskopie,
- zkoumání videozáznamů,
- zkoumání fotografií a fotografické techniky,
- zkoumání ručního písma,
- jazyková expertiza psaného projevu.

V odboru je začleněno i speciální pracoviště, jehož pracovníci zajišťují zejména pro orgány činné v trestním řízení **fyziodetekční vyšetření**.

ZNALECKÁ A KRIMINALISTICKOTECHNICKÁ ČINNOST V ROCE 2023

KÚ provádí znaleckou a kriminalistickotechnickou činnost prioritně pro orgány činné v trestním řízení. Mezi největší zákazníky z hlediska počtu zaslaných zakázek patří Krajské ředitelství policie (KŘP) hl. m. Prahy a dále organizační články Policejního prezidia ČR a útvary policie s celostátní působností.

PŘEHLED DOŠLÝCH A VYŘÍZENÝCH ZAKÁZEK

Odvětví znaleckého zkoumání	Došlé zakázky					Vyřízené zakázky				
	ZP	OV	P	KTČ	Celk.	ZP	OV	P	KTČ	Celk.
Mechanoskopie	6	82	5	0	93	4	75	2	0	81
Trasologie	1	26	0	0	27	1	29	0	0	30
Elektrotechnika	14	38	12	0	64	14	33	9	0	56
Defekt., metalogr., tech. diag.	4	32	0	0	36	1	34	0	2	37
Balistika	9	85	488	0	582	8	75	453	3	539
Zk. ručního písma	12	2	17	0	31	16	0	10	0	26
Zk. písma psacích strojů	2	1	0	0	3	2	0	1	0	3
Tech. zk. dokladů a písem.	31	53	20	0	104	31	57	17	0	105
Zk. pravosti plat. a cenin	4	3	1	1	9	3	3	2	0	8
Daktyloskopie	39	368	633	1 601	2 641	46	413	406	1 508	2 373
Chemie	43	358	51	0	452	31	290	64	1	386
Fyzikální chemie	11	269	22	0	302	8	241	28	1	278
Biologie	44	343	45	0	432	46	398	30	9	483
Genetika	140	4 500	1 084	2	5 726	77	1 940	3 038	0	5 055
Antropologie	13	94	11	3	121	12	105	17	1	135
Fonoskopie	22	81	0	26	129	16	70	0	25	111
Zkoumání videozáznamů	3	6	0	12	21	4	7	0	16	27
Zk. fotografií a fot. techniky	0	6	0	8	14	1	6	0	358	365
An. dat a zk. nosičů dat	188	338	148	6	680	179	285	72	8	544
Fyziodetekce	0	0	81	0	81	0	0	74	0	74
Jazyk. exp. psaného projevu	2	3	1	0	6	2	4	2	0	8
	588	6 688	2 619	1 659	11 554	502	4 065	4 225	1 932	10 724

VYSVĚTLIVKY:

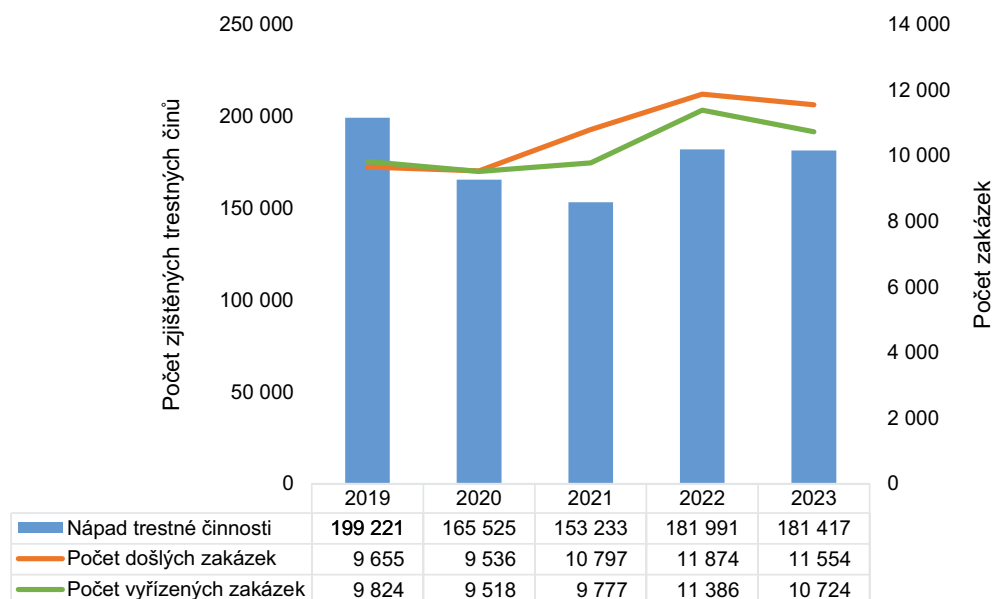
ZP znalecké posudky

OV odborná vyjádření

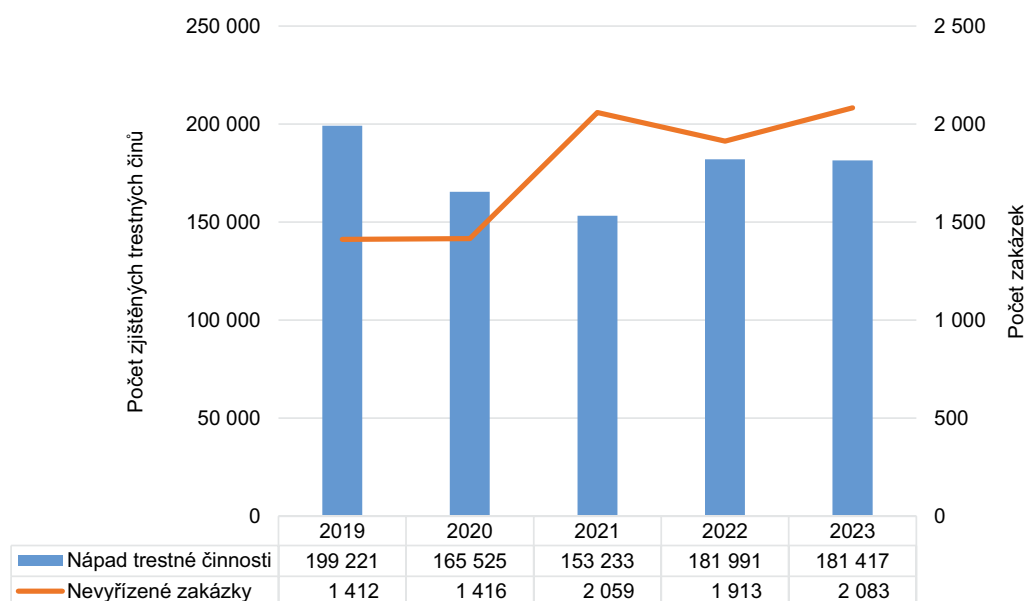
P požadavky, kdy byla provedena znalecká činnost bez výstupu v podobě ZP nebo OV

KTČ kriminalistickotechnická činnost (zde je započítána i ostatní administrativa související s výkonem znalecké nebo kriminalistickotechnické činnosti)

VÝVOJ POČTU DOŠLÝCH A VYŘÍZENÝCH ZAKÁZEK V LETECH 2019–2023

TRENDY VÝVOJE POČTU NEVYŘÍZENÝCH ZAKÁZEK V LETECH 2019–2023

Počet nevyřízených zakázek v roce 2023 ve srovnání s rokem 2022 nepatrně vzrostl. Na celkovém počtu **2 083 nevyřízených zakázek** se nejvíce podílela odvětví genetika, balistika, daktyloskopie a analýza dat a zkoumání nosičů dat.

Mezi další kritéria, kterými lze hodnotit úroveň znaleckého pracoviště, lze zařadit i lhůty, zejména lhůty zpracování znaleckých posudků a odborných vyjádření (dožádání). Průměrná doba zpraco-

vání dožádání v roce 2023 se oproti loňskému roku zkrátila a činila 66 dnů. Současně ve srovnání s rokem 2022 došlo také ke zvýšení počtu vyřízených dožádání (+3,8 %). Průměrná doba vyřízení došlých požadavků a provedení žádostí o KTČ se pohybuje přibližně na stejné úrovni jako v předešlém roce.

VÝJEZDY NA MÍSTO UDÁLOSTI V ROCE 2023

V roce 2023 uskutečnili experti KÚ **68 výjezdů** na místo události. Nejčastěji byly realizovány výjezdy v odvětvích biologie, chemie, fyzikální chemie, zkoumání fotografií a fotografické techniky, analýza dat a zkoumání nosičů dat a elektrotechnika, a to ve formě konzultativní činnosti, eventuálně přímé účasti na ohledání míst závažných událostí, kde se pracovníci KÚ podíleli na vyhledávání, dokumentaci a zajišťování kriminalistických stop. Počet výjezdů na místo události oproti roku 2022 mírně klesl a dostal se na úroveň let 2020 a 2021.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY, KRIMINALISTICKÉ DATABÁZE A SBÍRKY

Výkon znalecké činnosti si v současné době nelze vůbec představit bez využívání dat a informačních systémů, kriminalistických databází a sbírek budovaných s cílem uchovávat informace získané ze zkoumání kriminalistických stop pro další využití, případně je porovnávat s výsledky z předchozích zkoumání.

IS FODAGEN

IS FODAGEN je základní nástroj pro práci s identifikačními údaji. Obsahuje údaje o osobách, u nichž byly provedeny identifikační úkony, včetně informací o pravých, zneužitých a falešných identitách.

SYSTÉMY DATABÁZE DNA

Systémy databáze DNA (IS CODIS, IS INFO DNA a IS SHODA) představují vysoce účinný nástroj, který přispívá k objasňování i té nejzávažnější trestné činnosti. A to je také hlavním důvodem stále vzrůstajícího množství žádostí o porovnání profilu DNA.

Počty nově vložených profilů a celkový stav databáze DNA:

Databáze DNA					
Období	Vloženo	Stav databáze			
		Profily DNA osob	Profily DNA stop	Profily DNA eliminačních vzorků	Ostatní profily DNA*
2019	22 013	239 916	23 109	3 100	3 917
2020	21 308	252 751	25 076	3 186	4 615
2021	16 969	261 122	27 159	3 334	4 973
2022	21 906	272 845	29 735	3 735	5 484
2023	27 109	286 671	31 055	3 965	6 406

*např. neznámé mrtvol, příbuzní pohřešovaných osob aj.

Počty shod v databázi:

Období	Osoba x osoba	Osoba x stopa	Stopa x stopa	Celkem
2019	973	714	98	1 785
2020	990	865	88	1 943
2021	729	544	76	1 349
2022	1 707	1 059	17	2 783
2023	3 010	2 963	1 196	7 169

ÚSTŘEDNÍ DAKTYLOSKOPICKÁ SBÍRKA

Ústřední daktyloskopická sbírka je sbírkou otisků prstů, dlaní a stop z objasněných i neobjasněných případů. Existuje jako manuální sbírka karet a stop vedle elektronické sbírky, která je vedena v systému AFIS BIS.

Počty nově vložených údajů a celkový stav daktyloskopické sbírky:

Období	Trestní řízení	Cizinecká policie (LSS*)	Interpol	Cizinecká policie (karty)	Celkem ve sbírce
2019	16 336	10 141	777	296	732 836
2020	12 568	7 914	549	272	737 936
2021	10 667	8 932	636	278	746 733
2022	16 175	26 666	808	428	784 265
2023	19 804	11388	713	38	799 470

*LSS – Live Scan Station

Počty shod v daktyloskopické sbírce:

Období	Stopa x pachatel	Stopa x KODO*	Stopa x stopa	Stopa x karta	Celkem
2019	196	62	0	75	333
2020	125	63	11	30	229
2021	310	52	0	39	401
2022	357	69	0	101	527
2023	262	31	0	55	348

*KODO – kontrolní otisky domácích osob

EURODAC

Systém EURODAC představuje významný prvek společné azylové a migrační politiky EU. Slouží jako prostředek evidence žadatelů o azyl. Od roku 2015 je systém využíván i orgány činnými v trestním řízení pro účely prevence, odhalování nebo vyšetřování teroristických či jiných závažných trestných činů. Údaje o počtu zpracovaných žádostí a zjištěných shodách za poslední pětileté období poskytuje níže uvedená tabulka:

Období	Zpracované	Shody
2019	4 888	967
2020	3 498	763
2021	5 147	1 823
2022	23 443	2 034
2023	7 779	1 548

IS TRASIS

Účelem **IS TRASIS** je shromažďovat, zpracovávat a poskytovat údaje o objektech trasologického zkoumání pro účely znalecké a kriminalistickotechnické činnosti. Skládá se ze **sbírky stop zajištěných na místě činu** a **katalogu vzorů podešví obuvi**. Stav databáze deklaruje následující tabulka:

IS TRASIS	2019	2020	2021	2022	2023
Sbírka stop zajištěných na místě činu	37 080	40 795	44 276	48 258	51 976
Katalog vzoru podešví obuvi	8 024	8 281	8 491	8 692	8 956

IS MECHOS

IS MECHOS je celostátní znalecký informační systém určený k vedení sbírky zajištěných mechanoskopických stop na cylindrických vložkách. V roce 2023 bylo vloženo celkem **13 nových** mechanoskopických stop a k 31. 12. 2023 bylo v systému vedeno celkem **3 404 záznamů**.

IS RELIEF

IS RELIEF je unikátní mezinárodní kriminalistická sbírka mechanoskopických stop na povrchu lisovaných zásilek drog a tablet, především kokainu a heroinu. Maximálně využívá kriminalistické metody vedoucí k individuální identifikaci zásilek drog a výrazným způsobem tak posunuje možnosti mezinárodní spolupráce a celosvětového boje proti obchodu s drogami. Od roku 2019 je systém veden Interpolem, naplňování sbírky a porovnávání zasílaných stop za Českou republiku (ČR) je v gesci KÚ.

V roce 2023 bylo do IS RELIEF za ČR vloženo **20 nových** záznamů (bloků drog, tablet a lisů), ostatními státy bylo vloženo **766 nových** záznamů. Přímým porovnáním v KÚ byly v ČR zjištěny **4 shody** s dalšími případy z různých částí světa. K 31. 12. 2023 obsahovala databáze celkem **5 299** záznamů.

ÚSTŘEDNÍ SBÍRKA BALISTICKÝCH STOP (ÚSBS)

ÚSBS obsahuje balistické stopy zajištěné při vyšetřování závažných, dosud neobjasněných trestných činů. Uložené stopy jsou porovnávány se stopami z jiných případů a s nábojnicemi a střelami ze zkušební střelby ze zbraní zajištěných policií.

V roce 2023 bylo v ÚSBS přímým porovnáním v KÚ prověřeno celkem 479 požadavků. Dále bylo v SBS porovnáno **79 vzorků** zbraní, nábojnic a střel, které byly zkoumány v rámci zpracování odborných vyjádření a znaleckých posudků. K 31. 12. 2023 databáze obsahovala celkem **1 094** evidenčních čísel.

SYSTÉM wPORIDOS

Program **wPORIDOS** je určen k sestavování portrétů hledaných osob. Umožňuje uložit rozpracovaný portrét a dle potřeby jej později znovu otevřít k navazující editaci. Obsahuje samostatnou

funkcionalitu – program Popis osoby, který slouží k upřesnění charakteristik portréту hledané osoby a specifikaci charakteristických prvků hledané osoby, jež v sestaveném portréту nelze zachytit. Celkem bylo poskytnuto **260 podlicencí**.

MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA REFERENČNÍCH ÚDAJŮ

Základem pro mezinárodní výměnu referenčních údajů se v roce 2005 stala **Průmská úmluva o posílení přeshraniční spolupráce**, zejména v rámci boje proti terorismu, přeshraniční trestné činnosti a nedovolenému přistěhovalectví.

KÚ je **Národním kontaktním centrem pro výměnu daktyloskopických a genetických referenčních údajů**.

V průběhu roku 2023 probíhala mezinárodní výměna referenčních údajů v odvětví daktyloskopie s celkem **25 státy**: Belgií, Bulharskem, Dánskem, Estonskem, Finskem, Francií, Chorvatskem, Irskem, Kypr, Litvou, Lucemburskem, Maďarskem, Maltou, Německem, Nizozemskem, Polskem, Portugalskem, Rakouskem, Rumunskem, Řeckem, Slovenskem, Slovinskem, Španělskem, Švédskem a Velkou Británií.

Následující tabulka obsahuje počet uskutečněných transakcí v odvětví daktyloskopie:

Období	Příchozí transakce		Odchozí transakce	
	Celkem	Z toho HIT*	Celkem	Z toho HIT*
2019	24 992	11 898	3 141	2 583
2020	26 058	13 241	2 187	43
2021	26 072	11 886	776	1
2022	32 774	15 205	3 027	8
2023	36 967	17 923	2 520	10

* HIT = shoda

V odvětví genetiky probíhala v roce 2023 výměna s celkem **25 státy**: Belgií, Bulharskem, Dánskem, Estonskem, Finskem, Francií, Chorvatskem, Irskem, Kypr, Litvou, Lucemburskem, Maďarskem, Maltou, Německem, Nizozemskem, Polskem, Portugalskem, Rakouskem, Rumunskem, Řeckem, Slovenskem, Slovinskem, Španělskem, Švédskem a Velkou Británií.

Následující tabulka obsahuje počet uskutečněných transakcí v odvětví genetiky:

Období	Příchozí transakce		Odchozí transakce	
	Celkem	HIT*	Celkem	Z toho HIT*
2019	Nelze evidovat	4 919	89 616	2 073
2020		2 366	47 422	2 333
2021		2 372	18 674	1 469
2022		2 308	49 171	2 002
2023		1 948	85 865	2 209

* HIT = shoda

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Vzhledem k vysokým požadavkům, které jsou kladeny na vzdělávání a rozšiřování teoretických znalostí i praktických dovedností pracovníků KÚ, je mezinárodní spolupráce předpokladem pro zodpovědné naplňování této úlohy. Těžištěm mezinárodní spolupráce je pravidelná komunikace s partnerskými forenzními institucemi, ale také vyhledávání spolupracujících organizací ve výzkumné, vzdělávací i průmyslové oblasti.

ENFSI (EUROPEAN NETWORK OF FORENSIC SCIENCE INSTITUTES)

ENFSI je organizací, která sdružuje evropské forenzní, především státní, ústavy. Výkonným orgánem ENFSI je Rada ENFSI. Nejvyšším orgánem je shromáždění zástupců členských institucí. ENFSI má dvě stálé komise (komisi pro kvalitu a způsobilost, komisi pro výzkum a vývoj) a 17 odborných pracovních skupin pro jednotlivé oblasti zkoumání, z nichž některé se ještě dále tematicky člení na pracovní podskupiny.

KÚ vysílá své zástupce do většiny odborných pracovních skupin (kromě skupiny zkoumání dopravních nehod). Vedle řadové účasti v pracovních skupinách má KÚ také několik pracovníků, kteří byli zvoleni do řídicích výborů v konkrétních skupinách. V současné době je to pplk. Ing. Martina Luňáková ve výboru skupiny technického zkoumání dokumentů (EDEWG) a pplk. Ing. Dagmar Nováková ve výboru skupiny Stopy – trasologie a mechanoskopie (Marks WG).

V roce 2023 se uskutečnila setkání pracovních skupin ENFSI za přítomnosti pracovníků KÚ, konkrétně v oblastech stop zvířat, rostlin a půdy (APST), textilních vláken a trichologického materiálu, forenzních informačních technologií, drog, palných zbraní a povýstřelových zplodin, požárů a výbuchů, laků a skel, daktyloskopie, genetiky a místa činu. Experti KÚ vystoupili s 6 příspěvky v rámci programu jednání skupin. Dále proběhla 2 prezenční setkání řídicích výborů pracovních skupin ENFSI Marks WG a EDEWG.

KÚ pořádal v Praze ve dnech 16.–18. 10. 2023 jednání pracovní skupiny Digital Imaging ENFSI, kterého se zúčastnilo 53 delegátů z 23 států Evropy. V průběhu setkání zazněly prezentace, jejichž hlavním tématem byla faciální reknognice a dokumentace místa činu. Byl rovněž představen projekt Rekonstrukce místa činu v rámci virtuální reality, který je řešen v ČR, aj. Experti KÚ přiblížili své forenzní aktivity v problematice znaleckých zkoumání foto a video, dokumentace a antropologie. Organizace jednání pracovní skupiny ENFSI je prestižní záležitostí, kdy hostitelé mohou prezentovat nejen své úspěchy a činnosti, ale i svoji zemi.

TRIÁDA

Tento projekt zahrnuje pravidelná každoroční pracovní setkání kriminalistických expertů z České republiky (KÚ), Slovenska (Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru SR – KEU PZ)

a Polska (Centrální kriminalistická laboratoř – CLK). Účelem těchto setkání je výměna poznatků a zkušeností z výkonu znalecké činnosti, seznamování se s výsledky řešených projektů v oblasti vědy a výzkumu a prezentování řešení znalecky zajímavých nebo náročných kauz.

Ve dnech 28.–30. 11. 2023 se v Praze uskutečnilo pracovní setkání Triády v odvětví trasologie, kterého se zúčastnili 2 znalci z CLK Polsko a vždy 2 znalci ze tří slovenských znaleckých institucí (KEÚ PZ Bratislava, KEÚ PZ Slovenská Ľupča a KEÚ PZ Košice). V rámci tohoto pracovního setkání proběhla 29. 11. 2023 v kabinetu KÚ trasologická konference, které se kromě hostů zúčastnilo i 17 kriminalistických expertů z odborů kriminalistické techniky a expertiz (OKTE) KŘP a zástupce firmy Laboratory Imaging, s. r. o. Program tvořily prezentace hostů, expertů KÚ a OKTE KŘP. Zazněly zajímavé kazuistiky, informace o nových metodách zkoumání, výsledky úkolů vědy a výzkumu aj.

V Praze se ve dnech 11.–13. 9. 2023 konalo pracovní setkání Triády v odvětví antropologie. Na setkání, kterého se zúčastnili 2 zástupci CLK a 2 zástupci KEÚ PZ, zaznělo celkem 6 prezentací a součástí programu byla i přednáška v Muzeu stomatologie na téma „Stomatologie a její historie“. V rámci akce byla navržena spolupráce se slovenskou stranou na otestování možností využití 3D modelů lebky (místo lebek in natura) pro účely superprojekcí – porovnání kvality jednotlivých modelů v závislosti na použitých 3D skenerech a celkové srovnání „klasického“ přístupu k superprojekcím a 3D superprojekcí.

Ve dnech 24.–26. 10. 2023 proběhlo v Praze pracovní setkání k publikační činnosti. Zásadním bodem setkání, kterého se zúčastnil 1 zástupce CLK a 2 zástupci KEÚ PZ, bylo projednání výsledné struktury, vzhledu a periodicity vydávání elektronického bulletinu EXPERT.

Expertí KÚ se v rámci projektu Triáda rovněž zúčastnili pracovních setkání pořádaných KEÚ PZ k problematikám balistika a zkoumání motorových vozidel a pracovních setkání pořádaných CLK k problematikám genetika a drogy. Na těchto akcích aktivně prezentovali a diskutovali problematiku znaleckých zkoumání a vědecko-výzkumné činnosti v KÚ.

V rámci uvedeného projektu proběhla dne 23. 11. 2023 online pracovní schůzka ředitelů KÚ, CLK a KEÚ PZ, na které byly vyhodnoceny aktivity uspořádané v roce 2023, přičemž bylo konstatováno, že plán společných setkání byl splněn, a po vzájemné diskusi byl sestaven plán na rok 2024. Ten zahrnuje setkání v oblastech balistiky a analýzy povýstřelových zplodin organizovaná v Praze KÚ, setkání v oblastech fonoskopie a grafických analýz plánovaná v Polsku a setkání v problematikách analýzy anabolických steroidů a technické implementace biometrie na Slovensku.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

O významu a důležitosti mezinárodní spolupráce pro rozvoj know-how KÚ svědčí i četná účast jeho pracovníků na mezinárodních konferencích a seminářích.

V roce 2023 se pracovníci KÚ zúčastnili celkem **20** mezinárodních konferencí, seminářů a workshopů v oblastech genetiky, kyberkriminality a elektrotechniky, biologie, daktyloskopie, víceborových forenzních konferencí a konferencí k akčnímu plánu Evropského forenzního prostoru 2.0. Ze strany KÚ bylo prezentováno **7** příspěvků.

Kromě účasti na mezinárodních konferencích a seminářích se KÚ pravidelně zapojuje také do jejich pořádání.

Ve dnech 2.–3. 10. 2023 proběhla v Praze mezinárodní konference „Nové metody 2023“, které se zúčastnilo **55** delegátů z **11** zemí. Zaznělo zde **17** přednášek a **2** posterové prezentace z chemie a fyzikální chemie, analýzy dokumentů, umělé inteligence ve forenzní oblasti, mikroskopie a dalších forenzních oblastí od zástupců České republiky, Španělska, Portugalska, Polska, Rumunska,

Maďarska, Itálie, Turecka a Ukrajiny. Ze zajímavých přednášek lze uvést např. „The use of a 3D model of the surface of intersecting graphic elements in the forensic documents examinations“, „Is it possible to examine erased writings produced with thermochromic ink? A case study“, „Redefining the question of time in forensic sciences: a new strategy for bloodstains dating“, „Some particularities of shotgun GSR distribution near lateral sides of the muzzle“.

KÚ se rovněž podílel na uskutečnění mezinárodní vědecké konference „**Pokroky v kriminalistice 2023**“, která se konala dne 26. 9. 2023 ve velké aule Policejní akademie ČR v Praze. Kromě podílu na organizaci přispěli pracovníci KÚ nemalou měrou do programu konference, a to **6** přednáškami. Plk. Ing. Dagmar Nováková prezentovala **3** případy z praxe, kde sehrála významnou roli trasologie. Proces a význam vytvoření interaktivní databáze PEN INK LIBRARY přiblížila pplk. Ing. Martina Luňáková. Uvedená databáze umožňuje vzájemně porovnat neznámé vzorky inkoustů nebo porovnat sporný vzorek s inkousty zadanými v databázi podle podobnosti VIS-NIR spekter. Multimodální robotický systém pro nedestruktivní forenzní analýzu představil pplk. RNDr. Marek Kotrlý, Ph.D. Forenzní genetiku konopí přiblížil kpt. Mgr. Radek Lefnar, forenzní genetika zvířat pak byla tématem prezentace kpt. Mgr. Lucie Cuchalové, Ph.D. S problematikou DVI týmů seznámil posluchače plk. PhDr. Petr Bendl, Ph.D., MBA.

VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE

KÚ je nejen vrcholovým znaleckým pracovištěm v rámci Policie ČR, ale také vědecko-výzkumnou institucí. Klíčovou oblastí vědecko-výzkumné činnosti kriminalistických expertů KÚ je primárně rozvoj metod a prostředků pro kriminalistickotechnickou a znaleckou činnost Policie ČR.

VÝZKUMNÉ ÚKOLY

Výzkumné úkoly představují tvůrčí činnost směřující k produkci nových nebo vylepšených výrobků a zařízení nebo k zavedení nových či vylepšených technologií, metod, postupů, systémů a služeb. Jejich řešením je naplňován Rozvojový program výzkumné organizace na léta 2017–2023. V roce 2023 byly v souladu s harmonogramem činností řešeny následující výzkumné úkoly:

- **ENTO II** – předmětem úkolu je zmapovat kolonizaci těla hmyzem při pohřbení v mělkém hrobě;
- **RAPID** – úkol navazuje na výsledky projektu RELIEF a jeho cílem je využít možnosti, které nabízí „prototyping“ (rychlé prototypování), a implementovat je v rámci technického zkoumání v kriminalistice;
- **PROTOKOLACE** – úkol má za cíl zmapovat různé podoby protokolace – zhodnotit jejich pozitiva a negativa, zanalyzovat jejich jazykovou a obsahovou stránku s ohledem na další využitelnost protokolu a na základě výsledků analýzy vytvořit zásady zápisu výsledku;
- **SKLODAT** – cílem úkolu je statisticky porovnat existující pracovní databázi indexů lomu vzorků skel nashromážděných v období 2000–2010, vedenou v KÚ, se současným stavem výskytu jednotlivých druhů autoskel a rozšířit stávající databázi o další druhy skla;
- **MIKROSPERM** – smyslem úkolu je vytvořit certifikované metodiky specifického průkazu lidského spermatu prostřednictvím fluorescenčního barvení, separace spermií mikrodisekcí, ustanovení minimálního počtu buněk (spermií) potřebných ke genetické analýze a sepsání protokolu izolace vzorků z mikrodisekčních preparátů vedoucí k následné izolaci DNA;
- **POP** – úkol se zaměřuje na možnost využití otisků prstů na daktyloskopické kartě a na následné funkční vyhotovení duplikátu otisků ke zpřístupnění dat z mobilního telefonu příslušné osoby;
- **TRICHOM** – cílem úkolu je zhodnotit závislost počtu a množství trichomů na jednotku plochy listu u konopí setého (*Cannabis sativa*) u jednotlivých skupin, tj. kultivarů, odrůd anebo skupin odrůd a podle hustoty trichomů identifikovat vybrané podskupiny konopí setého;
- **CHEMIS** – úkol je zaměřen na převedení a aktualizaci databází léčivých přípravků, anabolických steroidů, tablet extází a tripů LSD, které jsou provozovány pod současnými názvy databází DROGIS a EPL, do nového moderního informačního systému, který by byl využitelný v rámci komplexní informační platformy znalecké a kriminalistickotechnické služby Policie ČR (KIP);
- **MAKRO3D** – úkol se zabývá především doplňkovou identifikací mechanoskopických stop metodou 3D skenování pomocí makroskopu;

- **SPEKTRUM** – úkol je zaměřen na postup při vyhledávání, zviditelňování a dokumentaci GSR, dokumentaci uměleckých děl, historických artefaktů a makroskopických objektů se zaměřením na fotografování v infračerveném spektru elektromagnetického záření;
- **PODPORA** – úkol je zaměřen na realizaci potřeb rozvoje infrastruktury výzkumné organizace;
- **FARADAY** – hlavním cílem výzkumného úkolu je testování dostupných materiálů a produktů, které slouží k odstínění zajišťovaných stop v prostředí elektromagnetického záření v pásmu UHF (Ultra High Frequency neboli ultra krátké vlny);
- **NEHOC** – cílem výzkumného úkolu je aplikace komplexních postupů materiálového inženýrství v případech, kdy není dovolen odběr zkušebních vzorků (je povoleno pouze nedestruktivní či semidestruktivní zkoumání) nebo nelze stopy vzhledem k jejich nadměrným rozměrům doručit do laboratoře KÚ;
- **NEKROS** – výzkumný úkol je zaměřen na analýzu nekrotického a uměle nekrotizovaného lidského trichologického materiálu;
- **SKIMMER 3** – výzkumný úkol je zaměřen na dekódování vnitřní paměti zařízení skimmovací technologie;
- **PELTIER** – cílem výzkumného úkolu je vytvoření zařízení pro regulaci teploty pracujících pevných disků;
- **WEARTH** – hlavním cílem výzkumného úkolu je zjistit, jaké digitální stopy vznikají při používání nositelné techniky (smart watch, snímače polohy, snímače srdečního tepu a další);
- **PYTHON** – úkol je zaměřen na vytvoření skriptů v jazyce Python pro extrakci dat z nepodporovaných aplikací mobilních zařízení;
- **NEURONET** – výzkumný úkol je zaměřen na vývoj apletů pro forenzní identifikaci i vyloučení souborů na základě charakteristických vlastností;
- **FLASH2** – cílem úkolu je vytvoření metodiky pro obnovu dat z paměťových médií typu flash (NAND, eMMC) a analýzu datových signálů mikrokontrolerů NAND flash pamětí a NAND flash paměťových čipů;
- **SKRIPTY** – hlavním cílem výzkumného úkolu je vytvoření skriptů v prostředí OS Linux pro provádění rutinních úloh forenzní analýzy datových nosičů na serveru;
- **CAFE** – hlavním cílem výzkumného úkolu je zavedení nových multiplexů, které rozšíří možnosti metody individuální identifikace pomocí analýzy STR markerů u psa (*Canis lupus f. familiaris*) a nově zavedou metodiku individuální identifikace koček (*Felis catus*), a zavedení dvou metodik k určení kvality a kvantity jaderné DNA ve vzorcích DNA psa a kočky.

V hodnoceném období bylo schváleno **7** nových úkolů (PELTIER, WEARTH, PYTHON, NEURONET, FLASH2, SKRIPTY a CAFE). Celkem bylo v roce 2023 řešeno **22** výzkumných úkolů. Ukončen nebyl žádný úkol.

BEZPEČNOSTNÍ VÝZKUM

V rámci výzkumného programu „Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019–2025 (IMPAKT 1)“, „Programu bezpečnostního výzkumu ČR 2021–2026: vývoj testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH)“ a „Programu otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023–2029 (OPSEC)“ byly plněny úkoly v rozsahu následujících účelových projektů:

- **PHARMACRIME** – projekt je zaměřen na aktuální trend zneužívání látek ze skupiny prohormonů, růstových hormonů, nových anabolických steroidů a padělků léčiv;

- **DNAPACH** – cílem projektu je vytvoření nových metodických postupů založených na forenzní analýze pachových a dotykových stop nalezených na místě činu včetně jejich zajištění;
- **PIGMENT II** – řešení projektu umožní shromáždit specifická data, která budou klíčová pro efektivní verifikaci falz; zefektivnění postupů a charakteristiky exaktních parametrů umožní účinně predikovat a jednoznačně odhalovat bezpečnostní hrozby v oblasti padělání výtvarného umění;
- **THOR** – projekt je zaměřen na vývoj softwarových nástrojů forenzní expertizy ručně psaného písma, založených na kombinaci umělé inteligence, počítačového vidění a matematické statistiky;
- **3DVR** – projekt se zabývá propojením experimentálního vývoje u inovace procesu 3D rekonstrukce scénáře bezpečnostního incidentu a vývoje softwarového nástroje pro jeho následnou expertizu v prostředí virtuální reality;
- **ERBIUM** – cílem projektu je vyvinout unikátní systém robotické multimodální prostorové nedestruktivní analýzy pro forenzní aplikace na bázi zobrazovací 2D a 3D RTG technologie s využitím robotického systému s možnostmi skenování, počítačové tomografie a zobrazování libovolného řezu zkoumaného předmětu;
- **FGG** – projekt je zaměřen na vytvoření mezinárodní informační základny pro budoucí implementaci forenzní genetické genealogie a genetického fenotypingu do kriminalistické praxe; jde o soubor metod, které umožňují rozšířit stávající identifikační možnosti;
- **ROZAN** – projekt je zaměřen na využití analýzy druhového složení společenstev rozsivek (Bacillariophyceae) ve forenzní praxi;
- **MEDEPOZ** – projekt reaguje na požadavky kriminalistické praxe a forenzních analýz v oblasti detekce zplodin výstřelu a určování vzdálenosti střelby; jeho hlavním cílem je nalezení vhodných metod zkoumání vzdálenosti střelby a vytvoření metodiky pro aplikaci nalezených metod v kriminalistické praxi;
- **AIFOZ** – projekt v oblasti forenzní analýzy zemin zásadním způsobem inovuje znaleckou praxi s využitím automatické mineralogické analýzy (AMA), která produkuje multi-dimensionální data z každého zkoumaného pixelu minerálního zrna; v rámci projektu budou vyvinuty 3 softwarové produkty na bázi umělé inteligence (AI) a ve znalecké praxi ověřená metodika, s pomocí které bude možné významně posunout kvalitu analytického zpracování forenzních stop, analyzovat data pořízená systémem AMA, objektivně stanovit míru shody vzorků půdy (tj. stopy a předpokládaného původního místa činu) a generovat zprávu pro potřeby trestního řízení;
- **DIDAS** – projekt je v reakci na aktuální bezpečnostní hrozbu v oblasti padělání dokumentů, cenin a výrobků zaměřen na rozvoj znalostí a technologií v oblastech pokročilého optického způsobu zabezpečení dokumentů a cenin fotonickými a polarizačními prvky vytvořenými metodou zápisu pomocí elektronové litografie, výzkumu a vývoje metod přípravy prvků s proměnlivým obrazem a analýzy alternativních způsobů vytváření zmíněných prvků a charakteristických omezení těchto alternativních způsobů;
- **VULCAN** – projekt zásadním způsobem inovuje oblast forenzního zkoumání materiálů využitím umělé inteligence (AI) pro exaktní a bezchybné vyhodnocení big dat, která produkují moderní analytické systémy (např. vyvíjený prototypový systém robotické multimodální nedestruktivní analýzy na bázi zobrazovací RTG technologie 2D a 3D, multispektrální snímkování, XRF, XRD, laserové odměřování, VNIR, SWIR, UV a další);
- **VIVAK** – projekt je zaměřen na vývoj pokročilých zařízení a metod (vakuové a elektrochemické technologie) pro zviditelňování latentních otisků prstů.

V roce 2023 bylo na KÚ řešeno celkem **13** projektů VaVal. Žádný projekt nebyl ukončen.

PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ

Výsledky své činnosti v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje prezentoval KÚ na 21. ročníku tradičně pořádaného semináře **Věda a výzkum v Kriminalistickém ústavu**, který proběhl dne 13. 9. 2023 v prostorách Ministerstva vnitra na Letné. Akce se zúčastnilo více než **100** delegátů z celostátních útvarů Policie ČR, OKTE KŘP, HZS, Policejní akademie ČR v Praze, Vojenské policie, Ministerstva vnitra a spolupracujících institucí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

Na semináři zaznělo celkem **8** odborných přednášek představujících výsledky výzkumných úkolů a projektů řešených KÚ v oblastech identifikace komponent motorových vozidel, bezpečnostních hologramů, použití elektronové mikroskopie, zjišťování chemických profilů drog, profilování benzínů a těkavých složek, nelegálních drog, minerálních fází a problematiky odrazu střel v balistice.

VZDĚLÁVÁNÍ KRIMINALISTICKÝCH EXPERTŮ A TECHNIKŮ

V oblasti vzdělávání kriminalistických expertů a kriminalistických techniků organizuje KÚ vlastní vzdělávací aktivity nebo na jejich realizaci spolupracuje s dalšími rezortními, případně i mimorezortními vzdělávacími institucemi.

VZDĚLÁVÁNÍ KRIMINALISTICKÝCH EXPERTŮ

Klíčovým prvkem v systému vzdělávání kriminalistických expertů je **Kvalifikační kurz kriminalistických expertů (KKKE)**. V roce 2023 se uskutečnil již 53. běh tohoto kurzu.

KKKE se zúčastnilo celkem **35** policistů (17 policistů z KÚ, 17 policistů z OKTE KŘP a 1 policista z Pyrotechnické služby Policie ČR). Pro dlouhodobou pracovní neschopnost kurz nedokončil **1** účastník z OKTE, v řádném termínu závěrečnou zkoušku neabsolvoval **1** odborný pracovník z KÚ. Opravná zkouška se nekonala z důvodu propuštění tohoto pracovníka ze služebního poměru. Ostatní účastníci uspěli u závěrečných zkoušek v řádném termínu a KKKE tak absolvovalo celkem **33** policistů.

Dalším odborným požadavkem v systému vzdělávání kriminalistických expertů je absolvování **kvalifikačních a atestačních pobytů**. V roce 2023 zajišťoval KÚ v rámci přípravy na vykonání znalecké a atestační zkoušky celkem **49** kvalifikačních pobytů odborných pracovníků a **38** atestačních pobytů kriminalistických expertů. V návaznosti na splnění dalších stanovených podmínek pak **30** odborných pracovníků úspěšně vykonalo **znaleckou zkoušku** opravňující k samostatnému výkonu znalecké činnosti a celkem **39** **kriminalistických expertů** vykonalo **atestační zkoušku**. Studijní pobyty v resortních OKTE KŘP, případně dle odborného zaměření i v meziresortních odborných a vědecko-výzkumných pracovištích, absolvovalo celkem **16** odborných pracovníků a kriminalistických expertů z KÚ.

VZDĚLÁVÁNÍ KRIMINALISTICKÝCH TECHNIKŮ

KÚ je věcným gestorem kurzů organizovaných ve prospěch kriminalistických techniků. Experti ústavu se přímo podílejí na zajištění programů vybraných kurzů přednáškovou činností spojenou s praktickými ukázkami a procvičováním.

Zásadní místo v systému vzdělávání kriminalistických techniků zaujímá **Kvalifikační kurz kriminalistických techniků**, jehož absolvování je jednou z podmínek pro získání oprávnění k samostatnému výkonu kriminalistickotechnické činnosti. Kurz, jehož věcným gestorem je KÚ, je pořádán v úzké spolupráci se Vzdělávacím zařízením (VZ) Pardubice. V roce 2023 byly realizovány **3** kurzy, které úspěšně absolvovalo celkem **40** účastníků. Vedle toho využili kriminalističtí technici ve VZ Pardubice možnost navštívit také **8** typů prolongačních kurzů, které absolvovalo celkem **308** účastníků.

METODICKÁ A ŘÍDÍCÍ ČINNOST

KÚ jako gestor znalecké a kriminalistickotechnické činnosti v Policii ČR vykonává také metodicko-řídicí úlohu, kterou uskutečňuje zejména prostřednictvím níže uvedených typů akcí:

- **porady vedoucích pracovníků znaleckých pracovišť** – v roce 2023 proběhly 2 porady v termínech 3.–4. 4. 2023 a 30.–31. 10. 2023;
- **porady pracovníků znaleckých pracovišť po odbornostech** – v roce 2023 se uskutečnily plánované celostátní porady kriminalistických expertů v odvětvích elektrotechnika, balistika, mechanoskopie, trasologie, defektoskopie, metalografie a technická diagnostika, analýza dat a zkoumání nosičů dat, zkoumání fotografií a fotografické techniky a zkoumání videozáznamů, chemie a fyzikální chemie, daktyloskopie, genetika, biologie a antropologie;
- **metodicko-odborné výjezdy** – v roce 2023 bylo v souladu s plánem akcí realizováno 5 metodicko-odborných výjezdů, a to na OKTE KŘP Ústeckého, Moravskoslezského, Plzeňského a Jihočeského kraje a na OdKTE Vojenské policie;
- **IMZ kriminalistických techniků** – ve dnech 31. 5. – 2. 6. 2023 se v objektu rekreačního zařízení ŘLZ PP ČR Richtrovy boudy se konalo 21. instrukčně metodické zaměstnání pro vedoucí kriminalistickotechnických a znaleckých pracovišť. V rámci úvodní části programu byli účastníci seznámeni s problematikou zpracování identifikačních úkonů v systému FODAGEN a nejčastěji se vyskytujícími chybami, včetně praktické ukázky deklarovaných chyb. Část programu byla zaměřena také na téma týkající se systému cBIS a kvalifikační a další odborné přípravy kriminalistických techniků. S příspěvkem obsahujícím informace ke kvalifikačním a prolongačním kurzům ve VZ Pardubice vystoupil pplk. Ing. Jan Kubánek z oddělení práva a kriminalistiky VZ Pardubice. Další část zaměstnání byla realizována formou prezentací, prostřednictvím kterých byly účastníkům poskytnuty aktuální informace přímo související s plněním úkolů dané policejní specializace. Touto formou byli účastníci seznámeni s trendy v zajišťování mikrostop, zajišťování stop pro odvětví mechanoskopie a defektoskopie a byla představena také livescanová stanice (LSS), umožňující elektronické snímání otisků prstů, dlaní a hran dlaní. Po teoretické části následovala část praktická, zaměřená na zajišťování mikrostop (zeminy, vlákna, autolaky, GSR a úlomky skla), zajišťování stop vs. zajišťování nosičů stop a práci s mobilní stanicí LSS.

V roce 2023 se pracovníci KÚ zúčastnili s aktivními vstupy instrukčně-metodických zaměstnání, seminářů a workshopů organizovaných Generálním ředitelstvím cel, SKPV KŘP, ÚSKPV, NPC, PS, GIBS a dalšími subjekty. Prezentace a školení probíhalo v odvětvích analýzy dat a zkoumání nosičů dat, chemie, fyzikální chemie, fyziodetekce, balistiky, daktyloskopie, biologie a genetiky v podobě více než **150 přednášek** a přednáškových bloků, přičemž největší podíl měly prezentace z odvětví genetiky a speciální biologie.

PERSONÁLNÍ OBLAST

K dosažení stabilní personální situace a vytvoření optimálních personálních podmínek pro zajištění řádného výkonu znalecké činnosti v přiměřených lhůtách na všech pracovištích přijal KÚ v roce 2023 celkem **23** policistů. V uvedeném období současně **8** policistů ukončilo služební poměr a **5** policistů přešlo na jiný útvar v rámci Policie ČR. Z jiných útvarů v rámci Policie ČR byl na KÚ převeden celkem **1** policista. Celkový stav obsazenosti systemizovaných míst k 31. 12. 2023 činil 234 z 249. Systemizovaných služebních míst bylo obsazeno **203** z plánovaného počtu **219** a plánovaná systemizovaná pracovní místa v počtu **30** byla plně obsazena.

SYSTÉM MANAGEMENTU KVALITY

KÚ je akreditovanou laboratoří č. 1494 dle normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2018 Všeobecné požadavky na kompetenci zkušebních a kalibračních laboratoří.

V únoru 2023 se uskutečnila plánovaná dozorová návštěva ČIA. Kromě systému managementu kvality byly předmětem posuzování zkušební postupy na oddělení genetiky, oddělení LABUS, oddělení speciální biologie, oddělení chemie a fyziky, oddělení daktyloskopické identifikace osob, oddělení daktyloskopické identifikace stop a oddělení technické diagnostiky. V rámci dozorové návštěvy rovněž proběhlo posouzení na základě žádosti KÚ o rozšíření rozsahu akreditace o standardní operační postup KÚP–SOP-56 Genotypizace lidského biologického materiálu metodou masivně paralelního sekvenování.

V závěrečné zprávě bylo konstatováno, že laboratoř provozuje zavedený a funkční systém managementu, který splňuje požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2018. Laboratoř prokázala kompetenci nadále provádět zkoušky v rozšířeném rozsahu akreditace.

Dne 14. 3. 2023 bylo vydáno nové Osvědčení o akreditaci č. 122/2023, které je platné do 21. 7. 2025. V současné době má KÚ v rozsahu akreditace **24** zkušebních postupů.

LEGISLATIVNÍ ČINNOST

KÚ je gestorem interních aktů řízení (IAŘ) v oblasti kriminalistickotechnické a znalecké činnosti.

V průběhu roku 2023 proběhlo připomínkové řízení k návrhu pokynu policejního prezidenta o odborné způsobilosti k vykonávání znalecké a kriminalistickotechnické činnosti a vypořádání všech připomínek. Pokyn policejního prezidenta byl vydán pod číslem 262/2023 dne 14. 12. 2023 s účinností od 1. 1. 2024 a nově zakotvuje splnění kvalifikační a další odborné přípravy kriminalistického experta a kriminalistického technika jako další odborný požadavek podle § 19 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, dále vydávání kriminalistickotechnických osvědčení pro kriminalistické techniky, rozšíření evidence o údaje o odborné způsobilosti kriminalistických specialistů a další změny za účelem narovnání aplikační praxe.

Dále byl zpracován návrh pokynu ředitele KÚ, který nahradí pokyn ředitele KÚ č. 34/2019, k vybraným kriminalistickotechnickým činnostem. Do tohoto pokynu byla zařazena i oblast identifikace osob (část původního závazného pokynu policejního prezidenta č. 100/2001). V návrhu pokynu byly vypořádány připomínky z interního připomínkového řízení a byl zaslán k uplatnění připomínek na stanovená připomínková místa do policie. Po jejich vypořádání byl návrh zaslán do 2. kola připomínkového řízení. Některé zásadní připomínky nebyly přijaty – jedná se zejména o připomínky, které vyjadřují nesouhlas se zavedením čárového kódu pro jednoznačnou identifikaci stop.

Rovněž byla zpracovávána novela pokynu ředitele KÚ č. 37/2019, kterým se stanoví pravidla účtování odměny a náhrady nákladů za zpracování výstupů znaleckého zkoumání. Jejím cílem je zjednodušení samotného pokynu a způsobu zpracování a přenesení odpovědnosti za zpracování z kriminalistických expertů na úsek pro podporu výkonu KÚ.

KÚ se v roce 2023 také podílel na připomínkových řízeních při tvorbě právních předpisů a posuzování souladu platných a připravovaných IAŘ policejního prezidenta a ředitele KÚ s právními předpisy a IAŘ vyšší právní síly. Ve vztahu k novému znaleckému právu vyžadoval KÚ od Ministerstva spravedlnosti informace k postupu při zavádění elektronické verze seznamu znalců a koordinoval postup znaleckých pracovišť policie.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST A PUBLIC RELATIONS

KRIMINALISTICKÝ SBORNÍK, KRIMI-INFO

V roce 2023 připravila redakce **Kriminalistického sborníku** a tiskem vydala **4** čísla stejnojmenného časopisu s průměrným nákladem **2 603 výtisků** na jedno číslo.

Ve sledovaném období rovněž proběhla 2 pracovní setkání dopisovatelů Kriminalistického sborníku a KRIMI-info (Ostrov u Tisé, Červená nad Vltavou), na kterých účastníci řešili aktuální problémy související s přípravou a vydáváním deklarovaných odborných periodik.

Na stránkách elektronického časopisu KRIMI-info bylo v roce 2023 publikováno celkem **17 článků** a bylo evidováno **44 429 přístupů**. Nejčtenějším článkem v roce 2023 byl článek „**Kvantitativní stanovení chlorkathinonů**“ autorů pplk. RNDr. Michaela Romana, CSc., kpt. Ing. Víta Rynda a nrap. Terezy Macigové s 238 přístupy.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Pracovníci KÚ publikovali v roce 2023 výsledky projektů a úkolů VaVal a odborné texty v resortních, mimorezortních a zahraničních odborných periodikách, např.:

- Antušková, V., Šefců, R., Dohnalová, Ž., Luxová, J., Kotrlý, M., Turková, I.: The variability of yellow chromate pigments in Czech paintings. In Working Towards a Sustainable Past. ICOM-CC 20th Triennial Conference Preprints, Valencia, pp. 1–11, International Council of Museums, Paris, 2023.
- Jonák, M., Dorazil, J., Kolařík, M., Ježek, Š., Burget, R., Kotrlý, M.: Forensic Comparison of Soil Particles Using Gaussian Mixture Models and Likelihood Ratio Test. In 2023 15th International Congress on Ultra Modern Telecommunications and Control Systems (ICUMT), pp. 188–192, IEEE, 2023.
- Kotrlý, M., Uher, J., Boháčová, J., Turková, I.: Prototype Robotic System for Multimodal Forensics and Failure Analysis. Microscopy and Microanalysis, 29 (Suppl 1), 2023, pp. 94–95, ISSN 1431-9276 (Print), 1435–8115 (Online), 2023.
- Kotrlý, M., Uher, J., Turková, I.: New robotic tools for multimodal, non-destructive analysis and characterization of 2D and 3D objects. 26th Congress & General Assembly of the International Union of Crystallography (IUCr) – oral abstracts, pp. 150–151, Melbourne, 2023.
- Roman, M.: Možnosti profilování těkavých složek v krystalech a tabletách 3,4 – Methylendioxy-metamfetaminu (MDMA), Kriminalistika 2023, 56(1), 49–54, ISSN 1210-9150.
- Sekyrová, V., Paroulková, K.: Dochází k přenosu akceleračních pohybových psů na požářišti při jeho ohledávání?, Kriminalistika 2023, 56(2), 87–96, ISSN 1210-9150.
- Tůma, P., Valenta, M.: Kriminalistické aspekty stop odrazu střely, Kriminalistika 2023, 56(2), 113–134, ISSN 1210-9150.

- Valenta, M., Ryšavý, D., Krutil, J.: Aplikace infračervené kamery v oblasti znaleckého zkoumání v oboru kriminalistické balistiky, *Kriminalistika* 2023, 56(1), 37–48, ISSN 1210-9150.
- Valenta, M., Vávra, R., Tůma, P., Ryšavý, D., Krutil, J.: Odraz střely z pohledu znaleckého zkoumání v oboru kriminalistické balistiky, *Kriminalistika* 2023, 56(2), 135–150, ISSN 1210-9150.
- Fencel, M.: Program vzdělávání v oboru kriminalistická balistika, *Kriminalistika* 2023, 56(3), 171–180, ISSN 1210-9150.
- Vávra, R.: Radar a jeho využití nejen pro účely měření rychlosti střely, *Kriminalistika* 2023, 56(1), 3–22, ISSN 1210-9150.

SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY

Kriminalističtí experti a pracovníci KÚ byli, stejně jako v předešlých letech, vyhledávanými objekty zástupců různých sdělovacích prostředků k poskytnutí rozhovorů či zodpovězení dotazů k problematice znaleckého zkoumání v oboru kriminalistika. Pro **rozhlas** poskytli rozhovor nebo zodpověděli dotaz celkem v **19** případech, ve **3** případech pro **TV** a ve **13** případech pro **tištěná média a internetové servery**.

PREZentační AKCE

V roce 2023 KÚ sám připravoval nebo se podílel na organizaci následujících prezentačních akcí:

- **Comic Con Prague 2023** – akce se uskutečnila v Praze ve dnech 14.–16. 4. 2023. V rámci vědecké sekce této akce, kterou každoročně navštěvuje cca 20 000 osob, představili své obory experti KÚ z odvětví kriminalistická antropologie a biologie;
- **Výstava Po stopách padělatelů** – dne 27. 6. 2023 proběhla v Muzeu Karlovy Vary vernisáž výstavy „Po stopách padělatelů“, kterou připravil KÚ ve spolupráci s Celní správou ČR. Součástí expozice byla falza obrazů známých mistrů, padělky cenin, kolků, dokladů, léčiv či drahých kamenů. Výstavu doplnily v červenci a v srpnu přednášky expertů KÚ;
- **Dětský den MV** – v sobotu 9. 9. 2023 se v areálu **OLYMP Centrum sportu Ministerstva vnitra v Praze konal Dětský den**. Akci organizovalo Ministerstvo vnitra pro děti a rodinné příslušníky zaměstnanců resortu, Policie ČR a HZS. KÚ přispěl do bohatého programu ukázkami z činnosti daktyloskopie a trasologie;
- **Noc vědců** – KÚ se ve spolupráci s Biologickým centrem Akademie věd zapojil do vědecko-populární akce **Noc vědců**, která proběhla dne 6. 10. 2023 v Českých Budějovicích. Svoji oblast zkoumání zde představili veřejnosti experti z odvětví genetiky a odvětví biologie. Během živého vystoupení odpovídali na otázky moderátorů z platformy Vědátor.cz;
- **Krimifest 2023** – ve dnech 7.–12. 11. 2023 se v Březové na Sokolovsku uskutečnil 23. ročník festivalu kriminálních filmů a prevence kriminality **Krimifest 2023**. KÚ zde připravil výstavu na téma „Tajemství kriminalistických laboratoří“. Návštěvníci si mohli prohlédnout zajímavé pomůcky daktyloskopů, trasologů a genetiků. Experti ústavu se podíleli také na zajištění doprovodného programu pro školáky v expozici pitevny z Případů prvního oddělení.

65. VÝROČÍ VZNIKU KRIMINALISTICKÉHO ÚSTAVU

V roce 2023 oslavil KÚ 65. výročí svého vzniku. V souvislosti s tímto významným jubileem uspořádal ve spolupráci s Nadací policistů a hasičů fotografickou soutěž s názvem **Kriminalistika ve fotografii 3**. Té se mohli zúčastnit policisté a občanští zaměstnanci Policie ČR s fotografiemi, jež představovaly práci policie v oblasti kriminalistiky. Do soutěže se zapojilo **26 autorů**, kteří zaslali celkem **140 fotografií**. Fotografie posuzovala odborná porota, která vybrala 50 fotografií na výstavu, 13 fotografií do kalendáře KÚ na rok 2024 a současně určila pořadí pěti nejzdařilejších fotografií. Výsledky fotografické soutěže byly vyhlášeny 30. 11. 2023 na slavnostní vernisáži výstavy Kriminalistika ve fotografii 3 v Muzeu Policie ČR. Pět vítězných fotografií bylo vydraženo na koncertě Nadace policistů a hasičů dne 30. 11. 2023 v hotelu Ambassador – Zlatá husa v Praze. Výtěžek dražby, 50 000 korun, byl věnován nadaci.

Dne 12. 12. 2023, v den 65. výročí vzniku KÚ, se ve Velkém sále Kongresového a společenského centra České národní banky v Praze konal koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR. Koncertu se zúčastnili významní hosté z řad Policie ČR, Ministerstva vnitra, justice, Vojenské policie, Celní správy ČR, Kriminalistického a expertízního ústavu Policajného zboru Slovenskej republiky a dalších institucí, s nimiž ústav dlouhodobě a úzce spolupracuje. Největší část obecnstva tvořili současní a bývalí pracovníci KÚ a jejich rodinní příslušníci.

V průběhu slavnostního večera předal ředitel KÚ plk. Mgr. Ľuboš Kothaj společně s náměstkem policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování brig. gen. Mgr. Tomášem Kubíkem několik ocenění pracovníkům KÚ, OKTE KŘP, skupin kriminalistické techniky, zástupcům spolupracujících útvarů a vzácným hostům. Výroční cenu ředitele KÚ za rok 2023 získal expert KÚ v odvětví chemie pplk. RNDr. Ivo Beroun, CSc. Za mimořádné zásluhy o policii, u příležitosti ukončení aktivní služby, byl zároveň oceněn expert KÚ pplk. RNDr. Michael Roman, CSc., který obdržel Pamětní bodák.

SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE

KÚ dlouhodobě spolupracuje při výkonu znalecké a vědecko-výzkumné činnosti zejména s následujícími tuzemskými a zahraničními subjekty:

- Akademie věd České republiky,
- Centrální kriminalistická laboratoř polské policie, Polsko,
- Česká agentura pro standardizaci,
- Česká zbrojovka, a. s.,
- Česká zemědělská univerzita v Praze,
- České vysoké učení technické v Praze,
- Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva,
- Europol,
- Evropská společnost pro forenzní entomologii,
- Explosia, a. s.,
- FEDPOL (federální policie), Švýcarsko,
- Generální ředitelství cel – Celně technická laboratoř,
- Institut de Recherche Criminelle de la Gendarmerie Nationale (IRCGN), Francie,
- Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč,
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
- Kriminalistickotechnický institut BKA Wiesbaden, SRN,
- Kriminalistický a expertízní ústav Policajného zboru, Slovensko,
- Laboratory Imaging, s. r. o.,
- Landeskriminalamt Mnichov, SRN,
- Masarykova univerzita v Brně,
- Národní galerie,
- Národní muzeum,
- Ostravská univerzita,
- Policejní akademie České republiky v Praze,
- Prototypa-ZM, s. r. o.,
- Prusa Research, a. s.,
- Psychiatrické centrum Praha,
- Sellier & Bellot, a. s.,
- Synthesia, a. s.,
- TESCANA ORSAY HOLDING, a. s.,
- University of Split, Chorvatsko,
- Univerzita Karlova v Praze,
- Univerzita Mikoláše Koperníka v Toruni, Polsko,

- Univerzita obrany,
- Univerzita Palackého v Olomouci,
- Univerzita Pardubice,
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,
- Ústav soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN,
- Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha,
- Vojenská policie Armády ČR,
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze,
- Vysoké učení technické v Brně,
- Západočeská univerzita v Plzni.